

Ecologisch beheer Drenthe bermen, taluds, oevers en overhoeken

In 2017 hebben Provinciale Staten van Drenthe de motie Boerenlandvlinders aangenomen, waarin verschillende activiteiten zijn benoemd om de biodiversiteit in de provincie Drenthe te verbeteren. Eén daarvan heeft betrekking op het landelijk gebied en dan met name op het ecologisch beheren van bermen, taluds, oevers en overhoeken. Ecologisch beheer draagt bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en de leefomgeving van bijen, vlinders en overige insecten in Drenthe.

De verantwoordelijkheid voor het beheer van bermen, oevers, taluds en overhoeken in het landelijk gebied van Drenthe ligt bij de eigenaren, zoals gemeenten, waterschappen en provincie, RWS, NS en ProRail.

Gemeenten, provincie en waterschappen hebben op 29 november 2018 de gezamenlijke ambitie uitgesproken om de biodiversiteit te verbeteren door ecologisch beheer van bermen, taluds, oevers en overhoeken. In dit document staan de afspraken en inzet van de partijen om deze ambitie te verwezenlijken.

Afspraken

1

Gemeenten, provincie en waterschappen spreken met elkaar het volgende af:

1. Naar bloeiend Drenthe

Partijen bevorderen door ecologisch beheer de kwaliteit van de Drentse bermen, taluds, oevers en overhoeken zodanig dat dit bijdraagt aan het verbeteren van de biodiversiteit en aan behoud en herstel van de leefomgeving van bijen, vlinders en overige insecten. Deze terreinen zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Drenthe (NND), zoals dat is beschreven in de provinciale omgevingsvisie 2018-2022. Het NND is aanvullend op het Natuurnetwerk Nederland.

2. Ambities kenbaar maken

Partijen maken jaarlijks, te beginnen voorjaar 2019, kenbaar welke ambities en middelen zij hebben voor ecologisch bermbeheer. Dit omvat zowel beheer als (her-) inrichting van de groene ruimte en aanleg van werken. Daarbij gaat het om de te realiseren kwantiteit, kwaliteit, planning en monitoring van de resultaten.

3. Transparantie over voortgang en resultaten

Partijen maken jaarlijks op de internationale dag van de biodiversiteit (22 mei) aan het publiek bekend welke activiteiten en resultaten zij hebben gerealiseerd ter verbetering van de biodiversiteit in de bermen, taluds, oevers en overhoeken. Uitgangspunt is een eenduidige en heldere presentatie, waarbij in elk geval aandacht wordt besteed aan de hieronder bij “inzet partijen” genoemde activiteiten. In het voorjaar 2019 wordt afgesproken op welke wijze dit gebeurt.

4. Samenwerken

Partijen werken waar mogelijk met elkaar samen en delen kennis ten behoeve van de ontwikkeling en uitvoering van het ecologisch bermbeheer. Daarvoor richten partijen gezamenlijk een kennis- en ervaringsplatform op, gericht op de onderwerpen beheer, ecologie, burgerparticipatie, monitoring, wetgeving, toezicht, circulariteit, aanbesteding, materiaalgebruik en uitvoering. De provincie neemt het initiatief voor de eerste bijeenkomst van dit platform in 2019.

Ook werken partijen samen met (vrijwilligers) organisaties, burgers en ondernemers die zich inzetten voor de Drentse natuur. Er wordt zo goed mogelijk gebruik gemaakt van hun kennis, inzet en ervaring en waar nodig wordt ondersteuning geboden.

5. Evaluatie afspraken

Partijen evalueren jaarlijks, te beginnen in 2020, de gemaakte afspraken.

6. Inzet partijen

Bovengenoemde afspraken verwoorden de gezamenlijke ambitie. Partijen spreken af dat hierna genoemde activiteiten van belang kunnen zijn bij de invulling van de gezamenlijke ambitie. De wijze waarop deze invulling plaatsvindt, is aan de partijen.

Handtekeningen

Activiteiten om gezamenlijke ambitie in te vullen

Kennisdeling

Het kennis- en ervaringsplatform helpt de aanwezige brede kennis te ontsluiten voor medewerkers van de verschillende organisaties die verantwoordelijk zijn voor het ecologisch beheer.

Ook jaarlijkse kennisbijeenkomsten en excursies zijn effectief bij kennisdeling. Kennisdeling is bedoeld voor diverse doelgroepen zoals aannemers, loonbedrijven, agrariërs, uitvoerders, nutsbedrijven, bewoners en beleidsmedewerkers. Het kennis- en ervaringsplatform gaat dit soort activiteiten initiëren.

Ondersteuning boeren, burgers en buitenlui

Bewoners zijn in veel gebieden een belangrijke aanjager en soms ook uitvoerder van ecologisch bermbeheer. Voorbeelden van succesvolle bewonersinitiatieven inspireren andere bewoners. Door deze voorbeelden in beeld te brengen en uit te dragen bijvoorbeeld via de media of tijdens bewonersbijeenkomsten kan een sneeuwbaaleffect van initiatieven ontstaan.

Bewonersgroepen kunnen veel, maar zijn ook afhankelijk van de inzet van enthousiaste vrijwilligers. Ondersteuning van deze groepen op het gebied van o.a. inhoudelijk kennis, juridische aspecten rond contracten en verzekeringen, en gebruik materialen is belangrijk. De wijze waarop deze ondersteuning georganiseerd wordt, hangt samen met de specifieke omstandigheden.

Inzet (lokale) partijen

Lokale ondernemers (boeren, loonwerkers, aannemers), professionele partijen (NMFD, LBD, AND) en vrijwilligersorganisaties (zoals de Vlinderwerkgroep Drenthe, IVN) hebben kennis en ervaring als het gaat om het aanjagen en uitvoeren van ecologisch bermbeheer. Vaak gaat dit gepaard met vraagstukken rond onkruiddruk en toename van invasieve soorten. Het is belangrijk dat deze groepen, waar nodig, betrokken worden bij het opzetten en uitvoeren van ecologisch bermbeheer.

Uitvoering

In de uitvoering moet rekening worden gehouden met randvoorwaarden volgend uit aanbestedingsregels, doelmatigheid, verkeersveiligheid, kosten e.d. Daarbinnen moet gezocht worden naar de beste manier om zoveel mogelijk bij te dragen aan biodiversiteit. Gedacht wordt aan het verbeteren van

bestekvoorschriften, samenwerking in de uitvoering en het zoeken naar haalbare en realistische oplossingen voor het verwerken van bermmaaisel.

Monitoring en evaluatie

Om de effecten van de maatregelen te bepalen, kunnen partijen gebruik maken van monitoringgegevens, waaronder de provinciale en landelijk beschikbare gegevens. Het is doelmatig om zoveel mogelijk te werken met uniforme data. (Vrijwilligers) organisaties die monitoringsactiviteiten verrichten, kunnen hier een grote bijdrage aan leveren.